

علوم و فنون ادبی ۱

- ۱- گزینه «۳» - زبان‌هایی که در ایران و مناطق هم‌جوار آن، از قدیم‌ترین روزگاران متداول بوده است، ویژگی‌های مشترک دارند. به این مجموعه زبان‌ها، گروه زبان‌های ایرانی می‌گویند. (مژده‌عنبران) (تاریخ ادبیات) (آسان)
- ۲- گزینه «۴» - پس از برافتادن ساسانیان، طاهریان نخستین دولت اسلامی ایران بودند. (مژده‌عنبران) (تاریخ ادبیات) (متوسط)
- ۳- گزینه «۱» - قرن چهارم دوره‌ی طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی بود که با دانشمند بزرگی چون محمد بن زکریای رازی آغاز شد و با شاعر بی‌نظیری مانند فردوسی ادامه یافت. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۲»: وجود سخنورانی چون رودکی، فردوسی و عنصری بیانگر اهمیت قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم است.
- گزینه «۳»: دولت سامانی در آغاز قرن چهارم روی کار آمد و رسم‌ها و سنت‌های فرهنگی کهن ایرانی را رواج داد.
- گزینه «۴»: این متن مربوط به آغاز قرن چهارم است؛ نه قرن سوم.
(مژده‌عنبران) (تاریخ ادبیات) (متوسط)
- ۴- گزینه «۳» - در نثر این دوره هنوز آوردن اصطلاحات علمی رایج نشده است. (مژده‌عنبران) (تاریخ ادبیات) (متوسط)
- ۵- گزینه «۴» - شعر غنایی در این عصر با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی قوت و استحکام یافت. (مژده‌عنبران) (تاریخ ادبیات) (متوسط)
- ۶- گزینه «۱» - بررسی موارد نادرست:
- مورد «الف»: یکی از نتایج نفوذ اسلام، رواج تدریجی خط‌عربی بوده. زبان فارسی با کنار گذاشتن برخی از صدای زبان عربی، الفبای آن را پذیرفت.
- مورد «د»: زبان دری نخست در مشرق و شمال شرقی رواج یافت.
(مژده‌عنبران) (تاریخ ادبیات) (دشوار)
- ۷- گزینه «۳» - در این بیت چهار هجای کشیده وجود دارد. ۱) لان: (دل + آن) ۲) ماع: در واژه‌ی سماع / ۳) پای / ۴) رند: در واژه‌ی برند
بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: دو هجای کشیده: (۱) هیچ (۲) نوز: در واژه‌ی هنوز
- گزینه «۲»: دو هجای کشیده: (۱) ران: مگر آن ← مگ ران (۲) وقت
- گزینه «۴»: یک هجای کشیده. کام: در واژه‌ی کامرانی
(مژده‌عنبران) (هماهنگی پاره‌های کلام) (متوسط)
- ۸- گزینه «۲» - این بیت بیست و نه هجا دارد در نتیجه بیست و نه مصوت خواهد داشت:
ک	ما	ل	ل	حُس	ن	و	جو	دَت	بِ	وَصْف	راَسْت	نَ	يَا	يَد
مَ	غَرَّ	هَ	مَا	يِ	نَ	گُو	يَد	جُ	نَان	كِ	هَسْت	حَ	كَا	يَت
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- (مژده‌عنبران) (هماهنگی پاره‌های کلام) (متوسط)
- ۹- گزینه «۳» - علامت هجاهای بیت سوم به‌این صورت است:
رو	زِ	گَا	رِي
هِم	جُ	صُبْ	حَز
-	-	-	-
- بررسی سایر ایيات:
گزینه «۱»: ای رَ زَ قَى
برگزینه «۲»: بَرَ كَ نَمَ دَى
گزینه «۳»: من خَا دِلَ سَا غَرَّ جَ دَلِي
گزینه «۴»: تَا رَا زِ دِلَ سَا غَرَّ جَ دَلِي
گزینه «۵»: دِ لَا يَا رِي
گزینه «۶»: تَ ازِ زَا رِي
-
- (مژده‌عنبران) (هماهنگی پاره‌های کلام) (دشوار)

- ۱۰- گزینه «۴» - علامت هجاهای مصراع سؤال بدین صورت است:

مُ	فَ	عِ	لَمْ	بَرَكَ	بَرَمْ	حَاجَتِ	خِيَشَرَ	بَدِتْ
-	-	-	-	-	-	-	-	-
لَلَّا	لَلَّا	لَلَّا						

نکته: هجای پایان بیت یا مصراع همیشه بلند محسوب می‌شود حتی اگر کوتاه یا کشیده باشد.

(مزده عنبران) (همانگی پاره‌های کلام) (متوسط)

- ۱۱- گزینه «۴» - حروف «ا - ی - و» در تمام واژه‌های این گزینه مصوت بلند است. حروف «ا - ی - و» زمانی مصوت بلند محسوب می‌شوند که حرف دوم هجا باشند:

ن	شِ	مِن	مَسْ	تَوْ	رِي	عَطَ طَارِ
اگر حروف «ا - ی - و» حرف اول یا سوم هجا باشند، صامت محسوب می‌شوند. بررسی سایر گزینه‌ها:						گزینه «۱»:

مُ	رَوْ	وِجْ	عَيِّ	يَارِ	رِا	دَرِ	بِ	حَدِ
حَرْفُ سُوم	حَرْفُ اول	حَرْفُ سُوم	حَرْفُ اول	حَرْفُ دُوم				

گزینه «۲»:

حَ	يَا	تِ	مَدِ	هُوشِ	رِنَدِ	دِرِ	رِنَدِ	يِحَ
حَرْفُ اول	حَرْفُ دُوم							

گزینه «۳»:

هِيِّ	نَتِ	بُوستِ	مِيِّ	مَنِ	مِيِّ	بُوستِ	هِيِّ
حَرْفُ سُوم	حَرْفُ دُوم						

(مزده عنبران) (همانگی پاره‌های کلام) (آسان)

- ۱۲- گزینه «۲» -

جُ	دُرِ	پَا	شِ	گَرِ	دَدِ	بِ	مَعِ	نِيِّ	ذِ	بَا	نَمِ
لَ	-	-	لَ	-	-	لَ	-	-	-	-	-
ذَ	سَدِ	مَرِ	حَ	بَا	ازِ	ذَ	مِيِّ	نِ	ذِ	مَا	نَمِ

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

گِ	وَا	هِيِّ	أَ	مِيِّ	نَسْتِ	بِرِ	دَرِ	دِ	مَنِ
لَ	-	-	-	-	-	لَ	لَ	-	-
سِ	رِشِ	كِ	رَ	وَانِ	بَرِ	رُ	خِ	زِ	مَنِ

گزینه «۳»:

دِ	لَمِ	دَرِ	دَرِ	جُنِ	بِ	شَا	مَدِ	بَا	رِدِ	گَرِ
لَ	-	-	-	لَ	-	-	-	لَ	-	-
نِ	دا	نَمِ	نَمِ	تَا	جِ	دَا	رَدِ	بَا	زِ	سَرِ

گزینه «۴»:

لَ	بَ	تَزِ	تُنِ	گِ	شِ	كِرِ	شِوِّ	رِ	بِ	ورِدِ
لَ	-	-	-	لَ	-	-	-	لَ	-	-
بِ	شِ	كَرِ	خِنِّ	دِ	يِ	شِيِّ	رِينِ	جِ	دِ	را

(مزده عنبران) (همانگی پاره‌های کلام) (متوسط)

- ۱۳- گزینه «۱» - علامت هجاهای مصراع اول به این صورت است:

چ جو ر ها ک ک شی دند ب ل ب ل نز دی
- - - U - - U - - U U - - U

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»:

چ ره بُو دین دِبِ مُطِ دِرِ پَرِ زَدِ دَرِ دِنِ ک
- - - U - - - - - U - - - - U

گزینه «۳»:

م کن از خا ب بی دا رَمْ خُ دا را
- - - U - - - - - U - - - - U

گزینه «۴»:

گُفْ تَ گو آ بی ن دَرِ وَی شَی نَ بود
- U - - - U - - - - U - - - U

(مزده عنبران) (همانگی پاره‌های کلام) (آسان)

- ۱۴- گزینه «۴» - علامت هجاهای مصراع صورت سؤال و گزینه‌ی «۴» یکسان است:

ا گر پو سی د گر دَد اس ت خا نم
چ پی را هن ش وَم آ سو د خا طر
- - U - - - U - - - - U - - - U

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»:

ه نم ک ز با م چش چ نم بی ت ل م ج م
- U - U - U - U - - U U - U U U

گزینه «۲»:

مر د زن گو ب فا گف ت ج ب خ زند
- - - - U - U - - U - - U - - U

نکته: هجای آخر بیت یا مصراع اگر کشیده یا کوتاه باشد، بلند به حساب می‌آید.

گزینه «۳»:

ه زا ر جه د ب کر دم ک سیر د عش ق ب پو شم
- - U - U - U - - U U - - U

(مزده عنبران) (همانگی پاره‌های کلام) (دشوار)

- ۱۵- گزینه «۴» - هجاهای مصراع اول در گزینه‌ی «۴» به درستی آمده است. (مزده عنبران) (همانگی پاره‌های کلام) (متوسط)